

İNGİLİZCE EV ÖDEVLERİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Işıl SÖNMEZ EKTEM¹
Senem Büşra YILDIZ²

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, öğretmen görüşlerine göre, ödevin yabancı dil öğretimindeki rolünü incelemek; öğretmenlerin yabancı dil öğretiminde verilen ödevlere ilişkin görüşlerini belirlemek ve bu konudaki önerilerini almaktır. Araştırma nitel araştırma yöntem ve tekniklerine uygun olarak hazırlanmış bir durum çalışmasıdır. Bu çalışmada üzerinde çalışılan durum İngilizce öğretmenlerinin ödev konusundaki görüşleridir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 öğretim yılında Konya iline bağlı ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan 50 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında araştırmacılar tarafından ilgili literatüre dayalı olarak hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formundaki sorular; İngilizce öğretmenlerinin ödevle ilgili görüşlerini ve uygulamadaki durumu belirlemeye yöneliktir. Verilerin analizinde nitel veri analiz yöntemleri arasında yer alan betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, görüşmeye katılan İngilizce öğretmenlerinin tamamına yakını ödev vermekte ve verilen ödevlerin en çok pekiştirici nitelikte olmasına dikkat etmektedir. Verilen ödevler, okuma-yazma becerisi ve gramer ve kelime bilgisini geliştirmeye yönelik ödevlerdir.

Anahtar Kelimeler: İngilizce ev ödevi, Öğretmen görüşleri, Yabancı dil öğretimi

TEACHER VIEWS ABOUT ENGLISH HOMEWORK

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the role of the assignment in foreign language teaching, according to teacher opinions; to determine the opinions of the teachers about the assignments given in foreign language teaching and to take the suggestions on this subject. Research is a case study prepared in accordance with qualitative research methods and techniques. The situation studied in this research is the opinion of the English teachers about the homework. The study group of the study has 50 English teachers who are working in the secondary education institutions in Konya in the 2016-2017 school year. An easily accessible sampling method was used in the study group of the study. In the collection of research data, semi-structured interview was used. The questions on the interview form are intended to determine the views of the English

¹ Yrd.Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, e-posta: isilektem@gmail.com

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri, Eğitim Programları ve Öğretimi, sanembusra@gmail.com

*Bu çalışmanın bir bölümü 20-23 Nisan 2017 tarihinde 26. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresinde sunulmuştur.

Araştırma, Gönderilme Tarihi:28.06.2017 Kabul Tarihi:21.12.2017

teachers on the assignment and the situation in practice. In the analysis of the data, descriptive analysis is used. According to the findings, almost all of the English teachers who participated in the interview give homework and pay attention that the homeworks given are the most reinforcing. The aim is to improve the literacy skills, grammar and vocabulary of the given assignments.

Keywords: English, homework, teacher views, foreign language teaching

Giriş

Hızla değişen dünyada eğitim anlayışı da aynı hızda bu değişime ayak uydurma çabası içindedir. Öğretmen merkezli anlayıştan uzaklaşan, öğrenci merkezli anlayışın belirgin izlerini taşıyan çabalarla birlikte; kitapları ve öğretmeni tek bilgi kaynağı olarak gören düşüncenin yerini bilgiyi çeşitli kaynaklardan edinen, bilgiyi kullanan ve üreten bireyler almıştır. Bu anlayıştan hareketle, öğrenme sürecini sadece okul içi uygulamalarla sınırlandırmak yanlış olacaktır.

Çocuğun içinde yaşadığı topluma uyum sağlaması için çalışan okullar, bu işi eğitim yoluyla yaparken, bu eğitim süreçlerini örgün bir yolda yürütmek zorundadırlar. Okullarda örgün eğitime tabi tutulan çocukların öğrenimi, yalnızca okul veya sınıf içinde kalmayıp, çocuklar her vesile ile okul içinde ve dışında çeşitli öğrenim tecrübeleri kazanmaktadırlar. Bu tecrübeler eğitimsel oldukları takdirde, değişik yollardan onların gelişimi için yararlı olmaktadır (Varış, 1988). Öğrenmenin yalnızca okulla sınırlı olmadığı gerçeğinden hareketle, okul dışındaki sürecin de kontrol edilmesi ve düzenlenmesi öğrencilerin öğrenme yaşantılarının kalıcılığı açısından çok önemlidir. Öğrencinin okul dışındaki zamanlarda, okulda görmüş olduğu yeni davranışları kazanmak veya pekiştirmek amacıyla yaptığı çalışmalar da planlı eğitimin bir parçası ve destekleyicisidir. Bu süreçte öğrenmenin tam anlamıyla gerçekleşmesi için okul içi olduğu kadar okul dışı öğrenmelere de gereksinim vardır. Öğrencilerin ders dışı zamanlarında bireysel ya da grup olarak yaptıkları bu çalışmalar, eğitimde ödev olarak adlandırılmaktadır (Oğuzkan, 1985; Türkoğlu, İflazoğlu ve Karakuş, 2007; Zentall, Goldstein, 1999; Akt. Hizmetçi, 2007). Genellikle öğretimin sınıf dışına taşan bir uzantısı olan ödev aynı zamanda öğrenme etkinliklerinin önem ve anlam kazanmasında, yeni deneyimlerin edinilmesinde en etkili araçlardan biridir (Oğuzkan, 1985). Binbaşoğlu'na (1994: 209) göre ödev, öğretim konusuna öğrencinin hazırlanması ya da öğretimin öğrenci üzerindeki artırılması veya kuvvetlendirilmesi amacıyla öğrenciye yaptırılan ve öğrencinin de yapmak zorunda olduğu işler ya da etkinliklerdir. Şahin ve Altınay (2008) ödevi, öğrencilerin ders dışı zamanlarda bireysel ya da grup olarak yaptıkları, bilimsel düşünmeyi, problem çözmeyi ve bilgi kaynaklarına ulaşmayı sağlamak amacıyla yapılan çalışmalar olarak adlandırmaktadır. Cooper'a (2001) göre ise ödev; öğrencileri destekleyen, ailelere çocuklarıyla ilgili bilgi veren, öğrencilerin pozitif davranış göstermelerine sebep olan bir faaliyettir. Bond ve Smith (1966) ödev tanımını daha da genişleterek, öğretmenler tarafından öğrencilerin yapması gereken herhangi bir okul etkinliği olarak belirtmektedirler (Akt. Üstünel, 2016).

Üç çeşit ödevden söz edilebilir: Pratik alıştırmalar, hazırlık ödevleri ve geliştirme ödevleridir (Türkoğlu, İflazoğlu, Karakuş, 2007: 63) . Pratik Alıştırmalar, öğrencilere edinilen yeni bilgiyi uygulama, gözden geçirme veya yeni kazanılmış becerileri pekiştirme, tekrar etme olanağı veren ödevlerdir. Örneğin; matematiksel kural ve tabloları ezberleme, kompozisyon yazma, serbest okuma çalışmaları, İngilizce

dersinde öğrenilen kelimelerin tekrarı gibi. Hazırlık Çalışmaları, İşlenecek olan derslere öğrencileri daha iyi hazırlamak için bir konuda temel bilgi kazandırır. Örneğin; geometrik şekiller için örneklerin çevreden buldurulması, çevremizdeki canlı çeşitleri ile ilgili bilgi toplama gibi. Geliştirme Ödevleri, Öğrencilerin kendilerini geliştirmelerine ve hayal güçlerini zorlamalarına dayalı ödevlerdir. Yaratıcılık ve eleştirel düşünmeyi geliştirme boyutu ile ilgili eklemeler yapılır. Örneğin; bir balonu havaya bıraktığımızda nereye kadar uçar?, Güneş olmasaydı ne olurdu? gibi şeyler olabilir.

Ergün ve Özdaş'a (1997) göre, ev ödevleri çeşitli açılardan sınıflandırılabilir. Ödevler; nitelikleri ve öğrenci çalışması bakımından altı başlık altında toplanabilir: 1. Öğrencinin bilgisini ve becerisini meydana çıkaran ödevler; 2. Bilginin artmasını sağlayan ödevler; 3. Bilgi ve becerinin sistemli hale gelmesini sağlayan ödevler; 4. Bilgi ve becerinin, bilinen koşullara ve modellere bağlı gerçekleştirilmesini sağlayan ödevler; 5. Bilgi ve becerinin, yeni koşullara ve modellere bağlı gerçekleştirilmesini sağlayan ödevler; 6. Daha önceden öğrenilmemiş bilgiyi konu alan ödevler. Güneş (2014)'e göre ise ödevin amacı, türü ve içeriği eğitim yaklaşımlarına göre değişmektedir. Bu yaklaşımlar geleneksel, davranışçı, bilişsel ve yapılandırmacı yaklaşımdır. Geleneksel yaklaşımın temel amacı; bilgi aktarmadır. Ödevler öğrencilerin tekrarlayarak bilgileri ezberlemesi amacıyla verilir. Genellikle alıştırma, tekrarlar ve sesli okuma ödevleri verilir. Davranışçı yaklaşımın temel amacı; davranış değiştirmedir. Bu yaklaşımda verilen ödevler daha çok sınıfta öğretilen bilgi ve davranışların tekrar edilmesini içermektedir. Ödevler alıştırma ve tekrarlar ağırlıklıdır. Bilişsel yaklaşımın temel amacı; şema geliştirmedir. Bu yaklaşımda gözlem, deney ve yeni buluşlara yönelik çalışmaları içeren ödevler verilmektedir. Yapılandırmacı yaklaşımda temel amaç; öğrenmeyi öğrenmedir. Uygulamada etkinlik, proje, performans araştırma, keşfetme gibi ödevlere ağırlık verilmektedir. Literatür incelendiğinde ödevlerle ilgili birçok sınıflamadan söz edildiği görülmektedir. Hangi sınıflama dikkate alınır alınmaz öğrenci için anlamlı olması amaca uygun olması önem arz etmektedir. Programların temel aldığı yaklaşım değiştikçe öğrencilere verilen ödevlerin türü ve niteliği de farklılaşmaktadır. Ancak, çoğu uygulamalar programın felsefesinden farklı olarak uygulamaların devam edebildiğini de göstermektedir.

Ödev konusundaki tartışmalar uzun yıllar süre gelmiş, bazı çalışmalarda ödevin olumsuz etkilerine ya da başarı üzerinde herhangi bir etkisi olmadığını savunurken (Turanlı, 2007; Froiland, 2011; Kapıkıran, Kıran, 1999) vurgu yapılırken; bazı çalışmalarda ise öğrenci başarısını olumlu yönde etkilediği hususunda görüş bildirilmiştir (Cooper ve ark. 2006; Demirel, 1989). Bu konudaki farklı sonuçlara rağmen, tartışmaya neden olan ana nedenlerin ödevin verilme amacından uzaklaşmasından kaynaklandığı söylenebilir. Nitekim birçok çalışmada öğretmenlerin ödev verme konusunda dikkat etmesi gereken ilkeler belirtilmiş (Binbaşıoğlu, 1994; Barnes, 2001; Büyüktokatlı, 2009; Küçükahmet, 1998; Güneş, 2014; Kapıkıran ve Kıran, 1999; Hizmetçi, 2007) bu hususlara dikkat edildiği takdirde ödevlerin öğrenme sürecinde etkin bir şekilde kullanılabileceği vurgulanmıştır.

Çoğu zaman eleştirilere, çoğu zaman da övgülerle nitelendirilen ödevlerin eğitim sistemi içindeki yeri incelendiğinde ise, çeşitli tarihlere çıkarılan

yönetmeliklerde (1976 tarihli, 1987 tarihli, 1989 tarihli) ödevlerin hangi sınıflarda, nasıl, ne kadar süre ile verilebileceği hususunda bilgilendirmeler yapılmıştır. Ancak, ödev konusundaki köklü değişim 2004-2005 yılından itibaren uygulanmaya konulan programlar aracılığı ile olmuştur. Programda ödev yerini, grup çalışmasını gerektiren proje ödevleri ile öğrencileri araştırma yapmaya ve farklı yaşantılar kazanmaya yönlendiren performans ödevleri almıştır.

Bu programların özünü oluşturan yapılandırıcı yaklaşım ve beceri odaklı programlarda öğrencinin öğrenmeyi öğrenmesi, kapasitesini sonuna kadar geliştirmesi, yeni bilgiler üretmesi, toplum yaşamına aktif katılması, yaşamına ve geleceğine yön vermesi amaçlanmaktadır (Güneş, 2004). Yapılandırıcı yaklaşım ve beceri odaklı programlarda geliştirilmesi öngörülen beceriler için sadece okul çalışmaları yeterli olmamakta, okul dışında da çeşitli ev ödevleriyle öğrencilerin bu becerileri geliştirmesine yardım etmek gerekmektedir. Bu nedenle yapılandırıcı yaklaşıma göre öğrenmeyi öğretme ve çeşitli becerileri geliştirme için öğrencilere ev ödevi verilmesi gerekli görülmektedir (Güneş, 2004).

Yapılan literatür taraması sonucunda ev ödevleri ile ilgili gerek öğretmen gerekse öğrenci görüşlerini içeren çok sayıda araştırmaya rastlanmıştır. Özellikle dil öğretiminde ödevi konu edinen araştırma sayısı oldukça azdır. Dil öğretimi anlama ve anlatmayı temel alan dört beceriden (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) oluşmaktadır. Programda dört dil becerisinden hiç birisine öncelik verilmemiş olup, bütün dil becerilerinin doğal iletişim ortamlarında olduğu gibi birbirleriyle etkileşim içinde ele alınması gerekliliği belirtilmiştir (MEB, 2011) programda da belirtildiği gibi yabancı dil öğretimi, iletişimsel becerilerin yer aldığı karmaşık bir olgudur ve dil öğretiminde genellikle öğrencilerin içerik ve etkinliklerle, dil ile ilgili görevleri yerine getirmeleri sağlanarak dilsel bilgileri arttırılmakta, temel becerilere ve alt becerilere yer verilerek dilin iletişimsel yönünün geliştirilmesi sağlanmaktadır (Abbott, Greenwood, 1985; Nunan, 1989; Akt. Altmışdört, Işık; 2012).

Okul içi öğrenme sürecinde edinilen bilgi ve deneyimler öğrenmenin ön koşulu olan tekrar ve pekiştirme yoluyla kalıcı ve istendik davranış değişikliğine dönüşmektedir. Öğrenmenin büyük bir kısmı okulda gerçekleşmektedir (Hong ve Milgram, 2000; akt. İflazoğlu Saban, Arslanhan, 2005). Buna rağmen geriye kalanının da okul dışında gerçekleşmesi, okul içi ve okul dışı öğrenmenin birbirini tamamlayan iki süreç olmasını gerekli kılmaktadır. Bundan dolayı öğrencinin okul dışı öğrenme süreçlerini büyük ölçüde büyük ölçüde açıklayan ödevlere yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerinin belirlenmesi önem kazanmaktadır.

Bu noktadan hareketle Söz konusu dil öğrenme olunca, okulda ayrılan zaman dil öğrenme için yeterli midir? Yoksa dil öğrenmede ödev gerekli midir? Sorusu gündeme gelmektedir. Bu nedenle dil öğretiminde ödevde yer verip vermemek ayrı bir önem arz etmektedir. Bu amaçla çalışmamızda, yabancı dil öğretiminde ödev türü ayırt etmeksizin ödevin gerekliliği üzerine öğretmen görüşlerini belirlemek ve bu konuda yaşanan sorunlara ve çözüm önerilerine yönelik görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmamızda aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

1. İngilizce öğretmenleri ödev verirken en çok nelere dikkat etmektedirler?
2. İngilizce öğretmenleri hangi beceri ya da dil öğelerinin geliştirilmesine yönelik ödev vermektedir?
3. İngilizce öğretmenlerinin ev ödevleri ile ilgili sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
4. İngilizce öğretmenlerinin ödevlerin gerekliliğine ilişkin görüşleri nelerdir?
5. İngilizce öğretmenlerinin ev ödevlerinin etkili bir şekilde kullanılabilmesine yönelik önerileri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın modeli nitel araştırma yöntem ve tekniklerine uygun olarak hazırlanmış bir durum çalışmasıdır. Durum çalışmaları için en uygun sorular “Nası” ve “Niçin” sorularıdır (Yin, 1984). Bu sorulara ek olarak “Ne” sorusu da durum çalışmaları için gereklidir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Bu çalışmada üzerinde çalışılan durum İngilizce öğretmenlerinin ödev konusundaki görüşleridir.

Katılımcılar:

Araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 öğretim yılında Konya iline bağlı ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan 50 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde kolay ulaşılabılır örneklem yöntemi kullanılmıştır. Kolay ulaşılabılır durum örnekleme yöntemi, araştırmaya hız ve pratiklik kazandırır. Genellikle, kolay ulaşılabılır örneklemler görece olarak daha az maliyetlidirler. Ayrıca, tanıdık bir örneklem üzerinde çalışma, bazı araştırmacılar için daha pratik ve kolay olarak algılanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Verilerin toplanması

Araştırma verilerinin toplanmasında araştırmacılar tarafından ilgili literatüre dayalı olarak hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Patton (2002) nitel araştırmalarda görüşmelerin bireylerin herhangi bir olguya ilişkin doğrudan gözlemlenmeye duygu ve düşünce ve eğilimlerini kendi gerçekliği içerisinde anlamaya olanak sağladığını ifade etmektedir. Görüşme formundaki sorular; İngilizce öğretmenlerinin ödevle ilgili görüşlerini ve uygulamadaki durumu belirlemeye yöneliktir. Araştırmanın iç geçerliliğini sağlamak için görüşme formundaki sorular ilk olarak 3 alan uzmanı tarafından değerlendirilmiş ve bu değerlendirme neticesinde gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Hazırlanan görüşme formu tek tek öğretmenlere dağıtılmış; bu esnada görüşme formundaki soruların daha iyi değerlendirilebilmesi amacıyla öğretmenlere sorularla ilgili gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Araştırmanın geçerliğini sağlamak için araştırmaya dair veri toplama ve analiz süreçleri ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Araştırmanın iç güvenilirliğini (tutarlılık) sağlamak için veriler her bir araştırmacı tarafından ayrı ayrı analiz edilmiş; en son aşamada araştırmacılar tarafından yapılan analizler karşılaştırılarak ortak bir karara varılmıştır.

Verilerin analizi:

Verilerin analizinde nitel veri analiz yöntemleri arasında yer alan betimsel analiz kullanılmıştır. Bu yaklaşıma göre elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak da sunulabilir. Betimsel analizde, görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Görüşülen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla, literatürde nitel araştırmalarda güvenilirliği artırıcı çalışmalar olarak nitelendirilen ve önerilen ((Twycross ve Shields, 2005) doğrudan alıntılara sık sık yer verilmiştir (Yıldırım, Şimşek, 2006).

Araştırmanın raporlaştırılması sürecinde çalışma grubunda yer alan öğretmenler Ö1, Ö2,Ö.50 şeklindeki kodlarla tanımlanmıştır.

BULGULAR

Araştırma bulguları alt problemler göz önüne alınarak sunulmuştur.

1. İngilizce Öğretmenlerinin Ödev Verirken Dikkat Ettikleri Hususlara İlişkin Bulgular

İngilizce öğretmenlerine “Öğrencilerinize ödev veriyor musunuz? Cevabınız “Evet” ise ödev verirken en çok nelere dikkat etmektesiniz?” sorusu sorulmuş ve öğretmenlerin verdikleri cevaplar Tablo 1 de sunulmuştur ve Tablo 2 de sunulmuştur.

Tablo1. Öğretmenlerin Ödev verme Durumu

	f
Ödev veriyor	48
Ödev vermiyor	2

Tablo 1 incelendiğinde öğretmenlerin çok büyük bir çoğunluğunun ödev verdikleri görülmektedir. İki öğretmen ise ödev vermediğini belirtmiştir.

Öğretmenlerin ödev verirken dikkat ettikleri hususlara ilişkin veriler Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. İngilizce Öğretmenlerinin Ödev Verirken Dikkat Ettikleri Hususlar

	f
İşlenen konuyu pekiştirici nitelikte olmasına	25
Öğrenci seviyesine uygun olmasına	15
Öğrencinin sıkılmadan yapabileceği kadar kısa olmasına	6
Araştırmasına imkan verecek nitelikte olmasına	5
Eğlenceli olmasına	1
Öğrenci ilgisine yönelik olmasına	1

Tablo 2 incelendiğinde öğretmenlerin; işlenen konuyu pekiştirici nitelikte olmasına, öğrenci seviyesine uygun olmasına, öğrencinin sıkılmadan yapabileceği kadar

kısa olmasına, araştırmasına imkan verecek nitelikte olmasına, eğlenceli olmasına ve öğrenci ilgisine yönelik olmasına dikkat ederek ödev verdikleri görülmektedir.

İşlenen konuyu pekiştirmek amaçlı ödev verdiğini belirten Ö.36 “Öğrencinin öğrendiği konuyu pekiştirmesini sağlayıcı, öğrenmesini kalıcı hale getirmesini sağlayan ödevler veriyorum” şeklinde düşüncelerini açıklarken Ö.34 “Konu tekrarı amaçlı geçmiş konuyla ilgili ödevler veririm, Ö.29 ise “O gün işlenen konunun tekrarı olacak nitelikte olmasına özen gösteriyorum, zira biliyorum ki çocuklarımız başka şekilde günlük tekrarlar yapmıyorlar” şeklinde görüş bildirmiştir.

Yine öğretmenlerin birçoğu bu soruyu, birden fazla hususa aynı ölçüde dikkat ettiklerini belirterek açıklamışlardır. Ö.21 “ilk olarak işlenmiş konuyla ilgili olmasına, sonrasında öğrencilerin yaparken sıkılmaması için çok uzun olmamasına ve her öğrencinin yapabileceği düzeyde olmasına dikkat ederim” şeklinde Ö.44 “ödevin öğrenci düzeyine uygun olmasına ve işlediğim konuyu pekiştirici nitelikte olmasına” bir diğer öğretmen Ö.50 ise “öğrencinin seviyesine, ilgi alanlarına uygun olmasına dikkat ediyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Öğretmenlerin ödev verirken en çok dikkat ettikleri hususların belirlenmesi, öğretmenlerin ödev amaçlarını da ortaya koymaktadır. Öğretmen görüşleri bütüncül bir şekilde değerlendirildiğinde öğretmenlerin ödevi konu tekrarını, konuların daha iyi kavranmasını sağlayan bir araç olarak gördükleri söylenebilir.

2. İngilizce Öğretmenlerinin Daha Çok Hangi Beceri ya da Dil Öğelerini Geliştirmeye Yönelik Ödev Verdiklerine İlişkin Bulgular

İngilizce öğretmenlerine “Daha çok hangi beceri ya da dil öğelerini geliştirilmesine yönelik ödevler veriyorsunuz?” sorusu sorulmuş ve öğretmenlerin verdikleri cevaplar Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Öğretmenlerin Verdikleri Ödevlerin İlgili Olduğu Beceriler

	f
Dil bilgisi	25
Okuma-yazma becerisi	24
Kelime bilgisi	22
Konuşma becerisi	5
Dinleme becerisi	2

Öğretmenlerle görüşmelerde İngilizce öğretmenleri okuma ve yazma becerisini ayrı değerlendirmemiş; bu nedenle okuma-yazma becerisi birlikte verilmiştir.

Tablo 3’de görüldüğü üzere verilen ödevler en çok okuma-yazma becerisi, sırasıyla gramer bilgisi, kelime bilgisi, konuşma becerisi ve dinleme becerilerini geliştirmeye yöneliktir. Ancak gramer, okuma-yazma ve kelime ödevlerindeki oranın birbirine çok yakın olması verilen ödevlerin bu beceriler üzerinde yoğunlaştığını söylemek mümkündür.

Bu konuda öğretmen görüşleri incelendiğinde öğretmenlerin bir kısmı sınava daha uygun olduğu için bu becerileri geliştirmeyi daha çok önemsediklerini belirtmişlerdir. bu konuda; Ö.11 “Gramer kelime okuma yazma üzerinde yoğunlaşıyoruz. Çünkü önlerinde hazırlanmaları gereken bir sınav var” derken, Ö.20 “Okuma-yazma-gramer. Sebebi ise öğrencilerin gireceği merkezi sınavda daha çok

okuma-gramer becerilerinden sorumlu tutulması” şeklinde görüş belirtmişlerdir. Ö.17 “Okuma yazma ve gramer ağırlıklı. Dinleme yapmak için gerekli materyallerde sıkıntı çekiyorlar. Aynı şekilde okul dışında speaking yapabilecekleri ortam yok” ve Ö.75 “Daha çok okuma ve yazma, çünkü çoğu öğrencilerimin evinde internet , bilgisayar veya video player gibi araçlar bulunmamakta” diyerek konuşma ve dinleme becerilerine yeterince yer verilemesinin nedenini imkan yetersizliği olarak açıklamışlardır. Ö.33 “Okuma, ve kelime. Bu beceriler hem otonom olarak geliştirilebilir hem de daha çabuk unutulduğu için ödev olarak tekrar edilmeli” şeklinde görüşlerini belirtmiştir.

3. İngilizce Öğretmenlerinin Ödevlerle İlgili Yaşadıkları Olumsuzluklara İlişkin Bulgular

İngilizce öğretmenlerine “Ödevlerle ilgili yaşadığınız olumsuzluklar (varsa) nelerdir?” sorusu sorulmuş ve verilen yanıtlar aşağıdaki tabloda sunulmuştur

Tablo 4. Öğretmenlerin Ödevlerle İlgili Sorun Yaşama Durumları

	f
Sorun yaşıyorum	48
Sorun yaşamıyorum	2

Tablo 4’de görüldüğü gibi uygulamaya katılan İngilizce öğretmenlerinin sadece 4’ü sorun yaşamadığını belirtmiştir. Sorun yaşadığını belirten öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5. İngilizce öğretmenlerinin ödevlerle ilgili yaşadıkları sorunlar

	f
Ödev yapmama	25
Ödevi başkasından ya da internetten kopye etme	10
Ödev gereken özeni göstermeme ve isteksizlik	11
Ödevi velinin yapması	5
Ödev kontrolünün zaman alması	2
Materyal eksikliği	1

İngilizce öğretmenlerinin İngilizce ödevleri ile ilgili sorunlar sırasıyla; ödev yapmama, ödevi başkasından ya da internetten kopye etme, ödev gereken özeni göstermeme ve isteksizlik, ödevi velinin yapması, ödev kontrolünün zaman alması ve materyal eksikliğidir.

Ödev konusunda sorun yaşayan öğretmenlerin sayısı ve yaşanan sorunların niteliği görüldüğünde esasında ödevlerin öğrenciler tarafından yapılmadığı ya da yapılmadığı gerçeği karşımıza çıkmaktadır. Nitekim öğretmenler bu konuya şöyle açıklık getirmeye çalışmışlardır: Ö.15 “Yaşadığım en önemli sorun ödevlerini yapmamaları, konuyu anlamadıkları için ödev yapmamaları, anlamadıkları halde sormamaları en çok karşılaştığım sorunlar. Ödev yapmayan öğrencilerin arkadaşlarından olduğu gibi alıp defterlerine geçirmesiyle çok sık karşılaşıyorum” derken; Ö.25 “Ödevleri kitaptan veriyorum. Kitaptaki ödevlerde açıklama olmadığı için öğrenciler yapamıyorlar” şeklinde; Ö.44 ise “Çoğu ödevi yapmıyor, yapanların yarısı hiç anlamamış yanlış yapmış,ama en azından çabalamış” şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö.28 ise, “Öğrenciler ödev yapmıyorlar. Ödevin niteliğine bile bakmadan yapamayacaklarını düşünüp arkadaşlarından geçiriyorlar ya da internetten seviyelerinin çok üzerinde cümlelerle geliyorlar. Her defasında uyarısam da bu uyarılar başarısız oluyor” ve Ö.39 “İnternet faydalı olduğu kadar zarar da teşkil ediyor. Ödevlerin bazen bir internet sayfasından bulunmuş bir yazının çıktısı şeklinde gelmesi gibi olumsuzluklar yaşayabiliyoruz . Ders kitabından verdiğimiz ödevlerin yine internet üzerinden cevapları bulunarak yapıldığını görebiliyoruz. Durum böyle olunca öğrenci tabiri caizse hazıra konma eylemini gerçekleştirmiş oluyor ve verilen ödevden birşey öğrenmiyor” Ö.45 “Ödevi yapmayı unutmaları ve ödev yapmak istemediklerinden dolayı başkalarına yaptırılmaları veya ödevi yapanlardan aynısını onlardan almaları sıkça karşılaştığım sorunlardandır” diyerek öğrencilerin ödevlerini internetten ya da arkadaşlarından kopye etme yolunu tercih ettikleri şeklinde düşüncelerini açıklamışlardır. Ödev kontrolü ile ilgili sorun yaşadığını ifade eden Ö.40 ise, “ Ödev kontrolü noktasında ders saatinin az olmasından dolayı sıkıntı yaşıyorum. Tüm öğrencilerle tek tek ilgilenemiyorum” demiştir.

4. İngilizce Öğretmenlerinin ödevlerin gerekliliğine ilişkin görüşlerine dair bulgular

İngilizce öğretmenlerine “Ödevlerin gerekliliğine inanıyor musunuz? Neden? Sorusu sorulmuş ve öğretmenlerin verdikleri yanıtlar aşağıda sunulmuştur.

Tablo 6. Ödevin Gerekliliğine İlişkin Düşünceler

	f
Gerekli	43
Gerekli değil	7

Öğretmenlerin büyük bir kısmı ödevlerin gerekli olduğunu düşünmektedir.

Tablo 7. Katkı Sağladığını Düşünen Düşünen Öğretmenlerin Açıkladıkları Nedenler:

	f
Tekrar etme olanağı vererek kalıcılığı sağladığı için	25
Kelime hazinesini geliştirdiği için	10
Okuma-yazma becerisini geliştirdiği için	5
Dersin önemini artırdığı için	1
Bireysel öğrenme sağladığı için	2
Öğretmene geri bildirim sağladığı için	1

İngilizce öğretmenlerinin büyük çoğunluğu ödevlerin, tekrar etme olanağı vererek kalıcılığı sağladığı için, kelime hazinesini geliştirdiği için, okuma-yazma becerisini geliştirdiği için, dersin önemini artırdığı için, bireysel öğrenme sağladığı için ve öğretmene geri bildirim sağladığı için ödevin akademik başarıya katkı sağladığını ifade etmişlerdir.

Kalıcılığı sağlamak için ödev verdiğini söyleyen Ö.23 “Verdiğim ödevler sayesinde öğretilen bilgilerin daha kalıcı olduğunu ve daha iyi öğrenildiğini

düşünüyorum . Ayrıca öğrencilerin dersin dışında da dil öğreniminin devam etmesini sağlıyor” derken Ö.18 “Dilde tekrarın çok önemli olması sebebiyle dile maksimum maruziyet sağlamanın elzem olduğunu düşünüyorum” Ö.42 “Haftada 1 gün İngilizce dersi olduğu için ödevler tekrar etme konusunda fayda sağlıyor. Ö.31 “ders çalışmış oluyorlar. tekrar etmiş oluyorlar. aksi takdirde oturup ders çalışmak için bir sebepleri olmuyor”. Ö.34 “Eğer çok fazla ödev olmazsa ve kontrollü olursa tekrar yapmaları ve eksikliklerini fark etmelerini sağlıyor. Böylece bizler de geri bildirim almış oluyoruz ve konuları tekrar ediyoruz” şeklinde düşüncelerini belirtmişlerdir.

İngilizce öğretmenlerinin ödev verme amaçları incelendiğinde; dilde tekrarın gereklilik olarak görülmesi ve ödevlerin bu amacı gerçekleştiren bir araç olarak görüldüğü ortadadır.

5. İngilizce Öğretmenlerinin ödevlerle ilgili önerilerine dair bulgular

İngilizce öğretmenlerine “Ödevlerin İngilizce öğretiminde etkili bir şekilde kullanılabilmesi için önerileriniz nelerdir?” sorusu sorulmuş ve öğretmenlerin verdikleri yanıtlar sunulmuştur.

Tablo 8. İngilizce öğretmenlerinin ödevlerle ilgili önerileri

	f
Öğrenci seviyesine uygun yapabileceği türden olmalı	16
Öğrencilerin sevdiği ilgisini çekecek	7
Eğlenceli olmalı	6
Konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmeli	6
Kısa olmalı	4
Günlük hayatında işine yarayacak türden olmalı	3
Yaratıcılıklarını desteklemeli	3
Teknoloji odaklı olmalı	2
İşlenen konuyu pekiştirecek nitelikte olmalı	2

Ödevlerin verilmesi ile ilgili öneriler incelendiğinde, öğretmenlerinin çoğunluğunun ödevlerin öğrenci seviyesine uygun olması gerekliliği üzerinde durdukları görülmektedir.

Ödevlerin öğrenci seviyesine uygun olması gerektiğini belirten öğretmenlerin görüşleri şöyledir: Ö.16 . Öğrencinin seviyesine önceki bilgilerine ve hazır bulunuşluğuna uygun olmalı. Yapamıyorlar” derken, Ö.38 “öğrencinin tek başına yapabileceği seviyede olmalı”, Ö.42 ise “Öğrencinin o konuda yeterli bilgisini gördükten sonra ödev vermek gerekir. Böyle yapılırsa ödevlerde verimin artacağına inanıyorum” demiştir.

Ev ödevlerinin konuşma ve dinleme becerilerini geliştiren nitelikte olması gerektiğini ifade eden Ö.32 “ödevler daha çok gramer ve okuduğunu anlama konusunda pekiştirme sağlıyor, konuşma ve dinleme ihmal ediliyor. Bu konuda daha dikkatli olunursa katkı sağlayacağını düşünmüyorum. Ödev verirken öğrenci ilgi ve isteklerinin dikkate alınması gerektiğini belirten Ö.33 “Çocukların tamamen kendi isteğine göre ödev konusunu tercih etmeleri sağlanmalıdır”. Ö.36 ise “Gramer , boşluk doldurma gibi

hazır bilgiye odaklı ödevler dışında öğrencinin günlük hayatında da kullanabileceği bir konu üzerine kendi ilgisini çekecek kendi belirlediği ödevler de öğrencilere verilmeli ve geridönütler pekiştiriciler öğrenciye muhakkak sağlanmalı öğrencideki ilgi seviyesini arttırabilelim” diyerek düşüncelerini açıklamıştır. Öğrencilere verilecek ödevlerin öğrencilerin yaratıcılığını destekleyecek nitelikte olması gerektiğini savunan Ö.34 ise, “Yaratıcı ödevler verilmeli... Sıradan 5 kere kelime yaz ya da soru kağıdını çöz demek yerine öğrendiklerini özgün bir şekilde uygulayabilecekleri ödevler daha iyi olacaktır” şeklinde görüş belirtmiştir.

Tartışma, Yorum ve Sonuçlar

Araştırma sonuçları incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamına yakınının ödev verdiği belirlenmiştir. Öğretmenler öğrencilere ödev verirken genel olarak işlenen konunun pekiştirilmesini sağlayan, seviyelerine uygun, tek başına yapabilecekleri ödevler vermektedir. Yılmaz (2013), Hizmetçi ve İflazoğlu (2006), Cooper (2001) ve Aladağ ve Doğu (2009)’nun araştırmalarında da konuların pekiştirilmesinde ödevin rolü ve önemine değinmiştir. Albayrak ve ark. (2004) öğrenilenlerin kalıcılığının sağlanması açısından ödevin önemini vurgulamıştır. Ersoy ve Aangün (2009) ve Özer ve Öcal (2013)’a göre de ödevlerin verilme amacı daha çok okulda öğrenilenlerin pekiştirilmesidir. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu ödevi dersin tekrarı olarak görmüştür. Bu araştırma sonuçları, araştırma bulgumuzu bu yönüyle destekler niteliktedir.

Araştırmamızın bir diğer bulgusuna göre İngilizce öğretmenleri en çok okuma becerisi, yazma becerisi, gramer becerisi ve kelime bilgisini geliştirmeye yönelik ödevler verikleri görülmektedir. Konuşma ve dinleme becerisi neredeyse tamamen ihmal edilmiş görülmektedir. Öğretmen görüşlerine göre, İngilizce öğretmenlerinin bu alanları ihmal etmesinin sebepleri, bu becerileri ödevlendirme konusunda malzeme materyal sıkıntısı çekmeleri ve mevcut sınav sisteminin bu becerilere yer vermemesidir. Özbay (2006; akt. İleri, 2013)’a göre, dinleme ve konuşma becerisi dil öğretiminde önemli olsa da pratikte çoğunlukla ihmal edilen beceriler olmuştur. Dinleme ve konuşma birbirini tamamlayan becerilerdir. Bu becerileri birbirini tamamladığı takdirde iletişimin varlığından söz edilebilir.

İngilizce öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun ödevler konusundaki önemli sorunu öğrencilerin ödev yapmamasıdır. Epstein ve Van Voorhis (2001) sınıf seviyeleri yükseldikçe ödevini yapan öğrenci sayısının düştüğünü ifade etmiştir. Epstein ve Van Voorhis (2001)’in ulaştığı sonuç araştırma bulgumuzu desteklemektedir. Araştırmamızın bir diğer bulgusuna göre, Tekrar etme olanağı vererek kalıcılığı sağladığı için Öğretmenlerin büyük bir kısmı ödevlerin akademik başarıyı artırdığı görüşündedir. Wallinger (2000) de araştırmasında araştırma sonucumuza benzer bir şekilde yabancı dil öğretmenlerinin dil öğretiminde ödevlerin başarıyı desteklediği görüşü ve Demirel (1989)’in ödevlerin öğrenci başarısını artırdığı yönündeki görüşleri araştırma bulgularımızı desteklemektedir. Büyüktokatlı (2009)’ya göre, sınıfta geçen zaman sınırlıdır. Sınırlı zaman içi İngilizce öğretmenlerine göre ödevler öğrenci seviyesine uygun, yapabileceği türden olmalı, öğrencilerin ilgi ve isteklerine göre verilmeli, eğlenceli olmalı, konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmeli, kısa olmalı, günlük hayatta kullanabileceği türden olmalı, yaratıcılıklarını desteklemeli, teknoloji odaklı olmalı, işlenen konuyu pekiştirmelidir.

Araştırmaya dair bu bulgular birlikte değerlendirildiğinde öğretmenlerin büyük çoğunluğun ödev vermesi, ödevin pekiştirmedeki önemine inanması ancak bununla birlikte öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin ödev yapmamasının en büyük sorun olarak görülmesi oldukça şaşırtıcıdır. Çünkü öğretmenler ödev yapmayan öğrencinin ödevi anlamadığı/yapamadığı için yapmadığını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin ödevin etkili bir şekilde verilmesi için önerileri incelendiğinde ilk sırada öğrenci seviyesine uygun yapabileceği türden ödevler verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu anlamda değerlendirildiğinde, yabancı dil öğretiminde gerekliliğine inanılan ödevlerin yeniden gözden geçirilmesi, öğrenci için yararlı,başarabileceği ve tüm becerileri kapsayan nitelikte olması, öğretim programının hedefleri doğrultusunda ödevlerin verilmesi önemlidir.

Yabancı dil derslerinde verilen ödevlerin ve yabancı dil becerisi geliştirmek için yapılan çalışmaların diğer alanlardan farklılık gösterdiği aşikardır.

Dile maruz kalınan zaman sadece okul süresiyle sınırlı değildir. Okul dışında yapılan çalışmalarda da dil öğrenme süreci devam ettirilir. Okul dışında yapılan çalışmalarla da dil öğrenme süreci devam ettirilir. Okul dışı zamanlarda dil öğrenimi için yapılan çalışmalar daha çok verilen ödevlerle belirlenmektedir (İleri,2013) Yabancı dil öğretiminde ders süreci, ders öncesi etkinlikler, ders işleme süreci, ders sonu etkinlikler boyutunda geniş çaplı olarak ele alınmalıdır (Altmışdört, Işık, 2012) Yabancı dil öğretiminde ders içi ve ders dışı öğretim sürecinde öğrencilerin bireysel farklılıkları dikkate alınarak her bir öğrencinin tarz ve stratejilerine uygun bütünsel becerileri kapsayan çeşitli tekniklere ve etkinliklere yer verilmesi gerekmektedir (Altmışdört, Işık, 2012)

Kaynaklar

- Aladağ, C., Doğu S. (2009), “Fen ve Teknoloji Dersinde Verilen ev ödevlerinin Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirmesi”, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 21. Sayfa 15-23.
- Albayrak, M. , Yıldız, A. , Berber, K.ve Büyükkasap, E. (2004). “İlköğretimde Ders Dışı Etkinlikler ve Bunlarla İlgili Öğrenci Davranışları Hakkında Velilerin Görüşleri”, Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt 12, No:1, s.13- 18.
- Altmışdört, G. ve Işık A. (2012). Özel Amaçlı Yabancı Dil Öğretim Programında Ders Süreci Nasıl Değerlendirilir? Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı: 43, 14-24
- Barnes, S. (2001), “Ladder To Learning Or Stairway To Stres: A Study Of Grade 4 HomeworkPractices”.<http://www.collectionscanada.gc.ca/obj/s4/f2/dsk3/ftp05/mq64757.pdf> (15 Mart 2017)
- Binbaşıoğlu, C.(1994), Genel Öğretim Bilgisi. Ankara: Birsen Yayınevi. İstanbul
- Bond, G. W., & Smith, G. J. (1966). Homework In The Elementary School. The National Elementary Principal, 45(3), 46-50.
- Büyüktokatlı, N. (2009). İlköğretimde Ev Ödevi Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi. Selçuk Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

- Cooper, H. (2001). "The battle over homework: Common ground for administrators, teacher, and parents", Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Cooper, H. (2001). Homework For All-İn Moderation. *Educational Leadership*, 58(7), 34.
- Cooper, H., Robinson, J. C., & Patall, E. A. (2006). Does Homework İmprove Academic Achievement? A Synthesis Of Research, 1987–2003. *Review Of Educational Research*, 76(1), 1-62.
- Demirel, M. (1989). İlkokul Beşinci Sınıf Yabancı Dil Öğretiminde Ev Ödevi Olarak Verilen Araştırmaların Öğrenci Erişisine Etkisi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı, Yatınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Ergün, M. Ve Özdaş A. (1997). Öğretim İlke ve Yöntemleri. İstanbul: Kaya Matbaacılık.
- Ersoy, A. ve Anagün, Ş. S. (2009). Sınıf öğretmenlerinin fen ve teknoloji dersi ödev sürecine ilişkin görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)*, 3(1), 58-79.
- Froiland, J. M. (2011). Parental Autonomy Support And Student Learning Goals: A Preliminary Examination Of An Intrinsic Motivation Intervention. *Child Youth Care Forum*, 40, 135–149.
- Güneş, F.(2014). Eğitimde Ödev Tartışmaları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt;3 Sayı;2
- Hizmetçi, S. (2007). İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Ödev Stilleri İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- İflazoğlu, A. ve Hizmetçi, S. (2006). İlköğretim Birinci Kademe Sınıf Öğretmenlerinin Ev Ödevleri Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Nitel Bir Çalışma Örneği, *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi*. Ankara 2. 427–433.
- İflazoğlu Saban, A. Arslanhan Ş. (2015). İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri İe Ödev Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 8, Sayı: 40
- İleri, S.A. (2013). TOBB ETÜ Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Ödevlere Karşı Tutumu ve Verilen Ödevlerin Öğrenci Başarısına Etkisi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Kapıkıran, G., & Kıran, H. (1999). Ev Ödevinin Öğrencinin Akademik Başarısına Etkisi. *PAÜ. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5, 54-60
- Küçükahmet, L. (1998), Öğretim İlke Ve Yöntemleri. (9. Baskı). İstanbul: Alkım
- MEB (2011). Ortaöğretim Kurumları İngilizce Dersi Öğretim Programı. Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara
- Oğuzkan, F. (1985), Orta Dereceli Okullarda Öğretim. Ankara:Emel Matbaacılık.
- Özer, B. ve Öcal, S. (2013) Sınıf öğretmenlerinin ev ödevlerine yönelik uygulamalarının ve görüşlerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(1), 133-134.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative evaluation and research methods*. Newbury Park, CA: Sage.

- Şahin, Ç., Altınay, B.Y. (2008). İlköğretimde Ev Ödevlerine Yönelik Etüt Çalışmaları: Kavramsal Bir Analiz. Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Cilt 1, Sayı 1, Aralık 2008 (41-52)
- Turanlı, A. S. (2007). Gerçek Bir İkilem: Ödev Vermek Ya Da Vermemek? Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 1, 136-154.
- Türkoğlu, A., İflazoğlu, A., Karakuş, M. (2007). “İlköğretimde Ödev” İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Twycross, A., ve Shields, L. (2005). Validity and Reliability-what’s It All About? Paediatric Nursing,17(1), 36.
- Üstünel, M.F. (2016) Ödevin Akademik Başarıya Etkisi: Bir Meta Analiz Çalışması. Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Varış, F. (1988). Eğitimde Program Geliştirme. Alkım Kitabevi, Ankar
- Yılmaz, Ç. (2013). İlköğretim 4. ve 5. Sınıflarda Türkçe Ödev Uygulamalarının Öğrencilerin Okul Başarısına Etkisinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Ylisans Tezi
- Wallinger, M. L. (2000). The Role of Homework in Foreign Language Learning. Foreign Language Annals, Vol; 33, no;5, 483-49
- Yıldırım, A. Şimsek, H. (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, 6.Baskı, Ankara; Seçkin Yayınevi